Ἔτος 16ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 19 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1903 — Ἀριθ. 733

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδος Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη παρελθόντων ἐτῶν εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ« ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. - Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ Ἑλληνίδες καὶ ὁ Νόμος.—Τὴν προῖκα ἢ τὰ παιδιά.—The roigne de Mericourt, ὑπὸ κ. Ἑλένης Γεωργιάδου).—Τὰ μεγαλοφυῆ παιδιὰ (ὑπὸ δος Εἰρήνης Νικολαΐδου.—Ὁ Ἰδεώδης σύζυγος.—Γυναικεία κίνησις.—Ἡ Κριτικὴ καὶ ὁ Νουμᾶς.—Ἀλληλογραφία.—Συνταγή.—Εἰδοποιήσεις.—Ἐπιφυλλίς.

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΚΑΙ Ο ΝΟΜΟΣ

Β'.

Ἂν καὶ ἡ ἐποχὴ τῶν ρομαντισμῶν παρῆλθε πρὸ ἐτῶν πολλῶν καὶ οἱ ποιηταὶ ἔπαυσαν πλέον νὰ κατατάσσουν τὴν γυναῖκα εἰς τὸ φυτικὸν βασίλειον, ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ τὴν περιβάλῃ ἀκόμη ἡ παράδοσις αὐτὴ καὶ κατ' ἀναλογίαν νὰ τὴν ἀδελφόνῃ καὶ ἡ κοινωνία καὶ ὁ νομοθέτης μὲ τὰ ἄνθη.

Καὶ ὅσον κανεὶς μελετᾷ τὰ σημεῖα εἰς τὰ ὁποῖα συναντᾶται ἡ τύχη τῶν γυναικῶν μὲ τὴν τύχην τῶν ὡραίων καὶ μυροβόλων πλασμάτων τῆς δημιουργίας, ἀρχίζει νὰ ἀμφιβάλῃ ἂν οἱ ποιηταὶ ἀπὸ θαυμασμὸν ἢ ἀπὸ οἶκτον πρὸς τὴν γυναῖκα ἔκαμναν ἄλλοτε, εἰς περασμένους χρόνους τὰς συγκρίσεις καὶ τὰς ἀφομοιώσεις των αὐτάς.

Τὸ ἄνθος εἶναι ὡραῖον καὶ μυρωμένον πλάσμα. ἂν δὲ καὶ λεπτὸν καὶ εὔθραυστον οὐχ ἧττον κλείει μέσα εἰς τὰ σπλάγχνα του τὸ μυστήριον ὅλης τῆς φυτικῆς δημιουργίας. Χωρὶς ἄνθος, οὔτε καρποὶ ὡραῖοι καὶ πλούσιοι εἰς χυμούς, οὔτε θαλεραὶ ἀνοίξεις, οὔτε δάσῃ καὶ φυτεῖαι, οὔτε κόσμος ἀρωμάτων καὶ ὄργια χρωμάτων, οὔτε ἀὴρ ἀναπνεύσιμος, οὔτε ζωή, οὔτε κάλλος. Χωρὶς τὸ ἄνθος, τὸ ὁποῖον κλείει μέσα εἰς τὸ ἁπαλὸν καὶ τρυφερὸν εἶναί του, ὅλον τὸ μυστήριον τῆς γονιμοποιήσεως καὶ τῆς διαιωνίσεως τῆς φυτικῆς ζωῆς, ὁ κόσμος θὰ ἦτο μία μεγάλη καὶ ξηρὰ καὶ ἀκατοίκητος ἔρημος, ἕν εἶδος εἰρωνείας τῆς δημιουργίας πρὸς τὸν δημιουργόν, κάτι σκοτεινὸν καὶ ἄσχημον καὶ χωρὶς σκοπὸν κανένα καὶ χωρὶς προορισμόν.

Καὶ ὅμως τὸ ἄνθος ἔχει πολὺ χειροτέραν τύχην ἀπὸ τὰ ἄλλα τῆς φύσεως πλάσματα. Ἂν καὶ ἠξεύρωμεν ὅτι ἡ ζωή του εἶναι σύντομος, ὅμως τὸ ἀποσπῶμεν ἀλύπητα ἀπὸ τὸ φυτόν, τοῦ ἀφαιροῦμεν τὴν δύναμιν νὰ καρποφορήσῃ καὶ ἀπὸ κενότητα, ἀπὸ ματαότητα, χωρὶς νὰ ἔχωμεν κανὲν δικαίωμα καὶ χωρὶς καμμία ἀνάγκη νὰ τὸ ἐπιτάσσῃ, τοῦ δίδομεν πρόωρον θάνατον, ἀφοῦ τὸ μεταβάλωμεν εἰς ράκος καὶ ἐξευτελίσωμεν τὸ κάλλος καὶ ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τὴν ἀερίνην ψυχήν του τὴν δύναμιν νὰ μυρώνῃ καὶ νὰ στολίζῃ τὰ πέριξ.

Αἱ γυναῖκες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εὑρίσκονται εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν καὶ εἰς τὴν ἰδίαν κατηγορίαν. Βεβαίως δὲν γεννῶνται ὅλαι ὡραῖαι—ἀλλὰ μήπως δὲν ὑπάρχουν καὶ ἄσχημα ἄνθη — καὶ δὲν ἔχουν ὅλαι τὸ προνόμιον νὰ στολίζουν καὶ νὰ καλλύνουν καὶ νὰ θέλγουν. Ἀλλ' ὅλαι ἀνεξαιρέτως εἶναι γεννημέναι διὰ τὸν μεγάλον τῆς ἀναγεννήσεως καὶ διαιωνίσεως προορισμὸν καὶ ὅλαι ἔχουν μέσα εἰς τὴν ψυχήν των κλεισμένον τὸ μυστήριον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς στοργῆς καὶ τῆς τρυφερότητος, τὴν μεγάλην αὐτὴν τῆς ζωῆς ὅασιν, ἡ ὁποία τάσσει τὸν ἄνθρωπον εἰς μοῖραν ἀνωτέρων τῶν ἄλλων ὄντων.

Καὶ ὅμως ὁ πρῶτος τυχών, ἀκριβῶς εἰς τὴν στιγμὴν τοῦ κάλλους καὶ τῆς ἀκμῆς, ἠμπορεῖ νὰ ἀποσπάσῃ τὴν γυναῖκα ἀπὸ τὴν χαρὰν τὴν μεγάλην τῆς ἀγάπης καὶ τῆς στοργῆς, νὰ κατασυντρίψῃ τὴν ψυχήν της, νὰ δηλητηριάσῃ τὸ εἶναί της ἀκριβῶς εἰς τὰς ζωτικωτέρας του ἴνας, ἀκριβῶς εἰς τὸν παραγωγικὸν καὶ δημιουργικὸν προορισμόν της, καὶ ἔπειτα ράκος ἄχρηστον, χωρὶς κανένα πλέον σκοπὸν καὶ προορισμὸν

νὰ τὴν ἀφήσῃ ἔρμαιον τῆς τύχης καὶ λείψανον περιττὸν τῆς ζωῆς.

Ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν κανεὶς νόμος καὶ κανεὶς νομοθέτης δὲν εἶχε λάβει ποτὲ τὸν κόπον νὰ μελετήσῃ τὸ σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα. Ἐδέησε νὰ παρέλθουν αἰῶνες, μέχρις οὗ αὐτὴ ἡ γυνὴ ἀναπτυσσομένη καὶ χειραφετουμένη ἐκπολιτίσῃ τόσον ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ὅλα τὰ προνόμια ἐπεφύλασσαν ὑπὲρ αὐτῶν, ὥστε νὰ ἀρχίσουν νὰ ἀντιλαμβάνωνται τὸν κίνδυνον καὶ τὸ μέγα κακόν, τὸ ὁποῖον προέκυπτεν ὑπὸ κοινωνικὴν ἔποψιν ἀπὸ τὴν κατάστασιν αὐτήν.

Ἔκτοτε τὰ πράγματα ἤρχισαν νὰ μεταβάλλωνται κάπως διὰ τοὺς πολιτευομένους καὶ τοὺς προηγμένους λαούς. Τοὐλάχιστον διὰ κάθε πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἀνάγεται εἰς τὸν μέγαν καὶ ὡραῖον νόμον τῆς μητρότητος, εἰς τὸν ἁγνὸν καὶ ὑψηλὸν καὶ θαυμάσιον καὶ μοναδικὸν αὐτὸν νόμον τῆς ἀγάπης αἱ νομεθεσίαι παντοῦ ἤρχισαν νὰ τροποποιῶνται καὶ οἱ νομοθέται νὰ προστατεύουν τὴν γυναῖκα—μητέρα διὰ μέτρων προστατευτικῶν, τὰ ὁποῖα διατηροῦν ἀκεραίους τοὺς δεσμοὺς τῆς πρὸς τὰ παιδιὰ ἀγάπης καὶ στοργῆς.

Μόνον ἡ Ἑλλάς, ὁ τόπος ἴσως εἰς τὸν ὁποῖον αἱ μητέρες εἶναι περισσότερον στοργικαὶ ἀπὸ παντοῦ ἄλλου, μόνον ἡ Ἑλλὰς διατηρεῖ ἀκόμη νόμους ἀδίκους εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς μητρότητος, νόμους σκληροὺς καὶ παραλόγους, ἀντιστρατευομένους εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν ἀκόμη.

Τὰ παιδιὰ δίδονται εἰς τὸν πατέρα.

Ἐν περιπτώσει ἀσυμφωνίας τῶν συζύγων, καθ' ἣν ἐπιβάλλεται τὸ διαζύγιον, τὰ παιδιὰ μικρὰ ἢ μεγάλα ἀδιακρίτως δίδονται κατὰ τὸν νόμον εἰς τὸν πατέρα.»

Ἰδοὺ ποῖος μεσαιωνικὸς νόμος ἐπιβάλλει εἰς τὰ τρία τέταρτα τῶν δυστυχῶν γυναικῶν νὰ ὑποφέρουν κάθε μαρτύριον καὶ κάθε σκαιότητα καὶ ἀπανθρωπίαν κακοῦ συζύγου, παρὰ νὰ ζητήσουν νὰ διαζευχθοῦν ἀπὸ αὐτόν. Ὁ σύζυγος αὐτὸς ἠμπορεῖ νὰ εἶναι μέθυσος, παίκτης, σπάταλος, ἠμπορεῖ νὰ συντελῇ διὰ τοῦ κακοῦ παραδείγματός του καὶ διὰ τῆς σπατάλης του εἰς καταστροφὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν τῶν παιδιῶν, ἀδιάφορον! Ἡ μητέρα εἶναι ἠναγκασμένη νὰ ὑποφέρῃ ὅλα, νὰ ἀνέχεται αὐτὴν τὴν καταστροφὴν τῶν παιδιῶν της μᾶλλον, παρὰ νὰ ζητήσῃ διαζύγιον, διότι τότε θὰ χάσῃ ἐντελῶς τὰ παιδιά της, θὰ στερηθῇ τὴν ἀγάπην των καὶ θὰ τὰ ἀφήσῃ ἔρμαιον τῆς ἀθλιότητος κακοῦ πατρός.

Ἀλλ' εἰς πόσας ἄλλας αἰσχροκερδεῖς ἐκμεταλλεύσεις τοῦ ἀνδρὸς δὲν παρέχει εὐκολίας ὁ νόμος αὐτός. Γνωρίζομεν κυρίαν ὡραιοτάτην, νέαν καὶ πλουσίαν, τὴν ὁποίαν οἱ γονεῖς της ὑπάνδρευσαν εἰς ἡλικίαν δέκα ἓξ ἐτῶν μὲ ἄνδρα παρήλικα, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζαν πλούσιον. Μετὰ τὸν γάμον ὁ σύζυγος ἀπεδείχθη φαῦλος, κακὸς καὶ εἰς ἐπίμετρον ἐχρεωκόπησε. Ἐκ τοῦ γάμου αὐτοῦ εἶχε γεννηθῆ ἓν θυγάτριον. Ἀλλ' ὁ βίος ἀπέβαινεν ἀβίωτος.

Ἡ κόρη ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκογένειάν της. Ἀλλ' ὁ σύζυγος ἠρνήθη νὰ τῆς δώσῃ διαζύγιον καὶ νὰ τῆς ἀφήσῃ τὸ μικρὸν τέκνον της. Νομίζετε ἀπὸ στοργὴν πρὸς τὸ παιδί, ἢ ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὴν μητέρα; Διόλου. Ἀπλούστατα ἀπὸ στοργὴν πρὸς τὰ εἰσοδήματα τῆς προικός, τὰ ὁποῖα εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ νέμεται αὐτός, ἐφ' ὅσον δὲν ἐδίδετο τὸ διαζύγιον. Λοιπὸν ἢ τὸ παιδὶ ἢ τὸ βαλάντιον. Ἡ δυστυχὴς ἐπροτίμησε νὰ δώσῃ τὸ βαλάντιον, νὰ μὴ ζητήσῃ διαζύγιον καὶ νὰ ζῇ μὲ τὴν κόρην της, μακρὰν τοῦ νεμομένου ἐπὶ δεκαπενταετίαν ἤδη τὴν προῖκα της συζύγου.

ΤΕΡΟΥΑΓΝ ΔΕ ΜΕΡΙΚΟΥΡ

Ποία ἦτο ἡ Théroigne de Mericourt, τῆς ὁποίας τὴν ἱστορίαν ἐδραματοποίησε τελευταίως ὁ ἀκαδημαϊκὸς Paul Hervieu καὶ ἀνεβίβασεν ἡ Σάρα Βερνὰρ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου της, ὑποδυθεῖσα αὐτὴ τὸ μέρος τῆς ἡρωΐδος; Ἦτο ἡρωΐς, ἢ ἐριννύς, ἢ φαύλη; Ἡ ἱστορία της μας τὸ λέγει. Ὁπωσδήποτε ἔγεινεν ἀφορμὴ εἰς δημιουργίαν ἑνὸς δραματικοῦ ἔργου καὶ μιᾶς ἀλληγορίας τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, λυρισμοῦ ὁ ὁποῖος κρατεῖ τὸ κοινὸν κατάπληκτον. Ἡ Σάρα Βερνὰρ ἐνεσάρκωσε καὶ ἀπέδωκε το πρόσωπον τῆς ἡρωΐδος τόσον τελείως ὑπέροχον καὶ ἰδεῶδες καὶ ὁλοζώντανον, ὥστε νὰ ἀποτελῇ αὕτη τὸ συμβολικὸν πνεῦμα τοῦ 1792.

* * *

Τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1789 οἱ Παρισινοὶ δὲν εἶχαν ψωμί. Διαδόσεις ἀπαίσιοι ἐκυκλοφόρουν καὶ λόγος πολὺς ἐγίνετο περὶ συνωμοσίας τῆς Αὐλῆς. Ἡ πεῖνα καὶ ὁ φόβος ἐξηρέθιζον τὰ πνεύματα. Μία κόρη εἰσῆλθεν εἰς τὸν σταθμὸν φρουρᾶς, ἥρπασεν ἓν τύμπανον καὶ ἤρχισε νὰ τὸ κτυπᾷ εἰς τοὺς δρόμους, φωνάζουσα: ψωμί! ψωμί! Βαθμηδὸν καὶ ἄλλαι γυναῖκες τὴν ἠκολούθησαν καὶ ὅλαι μαζῆ φωνάζουσαι, διηυθύνθησαν εἰς τὴν Δημαρχίαν καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὰς Βερσαλίας, ὅπου ἦτο ἡ Αὐλή, ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Συνέλευσις.

Εἰς τὸ μέσον τῶν γυναικῶν αὐτῶν τοῦ λαοῦ ὁ Michelet, ὁ Λαμαρτῖνος καὶ ὁ Goncourt εἶδαν τρέχουσαν ἐπὶ τοῦ ἵππου της μίαν ἀμαζόνα. Ἦτο νέα. Ἔφερε ρεδιγκόταν ἀπὸ κόκκινον μεταξωτόν, πιστόλια καὶ σπαθὶ εἰς τὴν μέσην, καὶ πῖλον Ἐρρίκου IV στολισμένον μὲ πτερά. Ἦτο εὔμορφη, μὲ πρόσωπον παχουλόν, μὲ φυσιογνωμίαν εὐχάριστον, μὲ μεγάλα φωτεινὰ ὀμάτια, μὲ μαῦρα μαλλιὰ καὶ μὲ μύτην σηκωτὴν πρὸς τὰ ἐπάνω. Ἦτο ἡ Theroigne de Mericourt.

Ἡ Anne Theroigne ἐγεννήθη παρὰ τὰς Βελγικὰς Ἀρδέννας εἰς τὸ χωρίον Mericourt τὸ 1762. Ὁ πατήρ της ἦτο χωρικὸς πλούσιος καὶ δι' αὐτὸ ἡ ἀνατροφή της ἦτο κάπως ἐπιμελημένη. Ἔνδεκα ἐτῶν ἔχασε τὴν μητέρα της καὶ ὁ πατήρ της ἦλθεν εἰς δεύτερον γάμον, ἀλλ' ἀπέθανε μετὰ τρία ἔτη. Ἡ Theroigne τότε δυστυχὴς μὲ τὴν μητρυιάν της, ἡ ὁποία τὴν ἐζήλευε καὶ τὴν ἐκακομεταχειρίζετο, ἐδραπέτευσε.

Ἐπανευρίσκεται εἰς τὸ Λονδῖνον καὶ ἔπειτα εἰς τοὺς Παρισίους, χωρὶς κανεὶς νὰ ἠξεύρῃ τίποτε ἀπὸ τὴν ἰδιαιτέραν της ζωήν. Εἶναι εὔμορφη, χαρίεσσα καὶ πλουσία, χωρὶς θόρυβον καὶ σκάνδαλα περὶ αὐτήν. Αἴφνης χάνεται ἀπὸ τὸ μέσον καὶ δὲν γίνεται κανεὶς λόγος δι' αὐτήν. Φαίνεται ὅτι ἦτο φαντασιώδης, μὲ ψυχὴν ἀνήσυχον, νευρικὴ καθ' ὑπερβολήν. Ἠγάπα πολὺ τὴν μουσικήν. Ἐφιλοδόξησε νὰ γείνῃ ἠθοποιὸς καὶ αἴφνης ἀνεχώρησεν εἰς Λονδῖνον, ὅπου ἀναφαίνεται κάθε ἑσπέραν εἰς τὸ μελόδραμα, συνοδευομένη ἀπὸ ἕνα

ὑψίφωνον Ἰταλόν, ὁ ὁποῖος τὴν πείθει νὰ μεταβῇ εἰς Ἰταλίαν καὶ τελειοποιήσῃ τὰς σπουδάς της.

Ὅταν κατὰ τὸ 1789 συγκαλῆται ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις Théroigne de Mericourt ἀφίνει τὴν Ρώμην εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο, τρέχει εἰς Παρισίους καὶ ρίπτεται εἰς τὴν πολιτικὴν μετὰ πάθους. «Ἡ ἐπανάστασις, λέγει ὁ Λαμαρτῖνος, τὴν παρασύρει, ὡς παρασύρει ἡ καταιγὶς τὰ πολὺ εὐκίνητα πράγματα».

Κατὰ τὴν παράδοσιν, ἡ Theroigneεἶνε πανταχοῦ παροῦσα, πάντοτε ἐπάνω εἰς τὸν ὡραῖον ἵππον της περιάγουσα τὰ εἴκοσι ἑπτά της ἔτη διὰ μέσου τῶν λαϊκῶν διαδηλώσεων καὶ τῶν περιφερομένων συμβόλων τῆς ἐλευθερίας. Παρακολουθεῖ τὰς συνεδρίας τῆς συνελεύσεως, τῶν λεσχῶν, τῶν τμημάτων. Ἀπαγγέλλει πολιτικοὺς λόγους καὶ ἔχει αἴθουσαν πολιτικήν, σοβαρὰν, εἰς τὴν ὁποίαν συχνάζουν καὶ ἀπαγγέλλουν λόγους ὁ Mirabeau, ὁ Robespierre, ὁ Petion, καὶ Sieyés καὶ ὁ Barnave Εἰς τὴν αἴθουσάν της ἱδρύεται ἡ λέσχη τῶν Φίλων τοῦ Νόμου. Λεπτορυὴς μέσα εἰς τὴν ἰδιόρρυθμον στολήν της, τῆς ἁμαζόνος, δὲν ὡμοίαζε διόλου μὲ τὰς ἐπικαστατρίας μεγαίρας τῆς ἀγορᾶς. Εἶναι ἀριστοκράτις εἰς τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ, καὶ τὸ ἄκρον τοῦ μαστιγίου της περιέχει πάντοτε μικρὸν φιαλίδιον χρυσοῦν, γεμάτον ἀρώματα, τὸ ὁποῖον φέρει διακρῶς εἰς τὴν μύτην, ὅταν εὑρίσκεται ἐν τῷ μέσῳ τῶν πολὺ δημοκρατῶν συντρόφων της τῶν ὅπλων.

* * *

Πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ἐνόχων τῶν ἡμερῶν τοῦ 8)βρίου ἡ δικαιοσύνη ἐπελήφθη ἀνακρίσεων Ἡ Théroigne εὑρίσκετο τότε εἰς τὸ πατρικόν της χωρίον, τῆς Βελγικῆς γῆς. Ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ Λεοπόλδος ἦτο ἀδελφὸς τῆς βασιλίσσης τῆς Γαλλίας καὶ δι' αὐτὸ ἐθεώρησαν ἐπικίνδυνον εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν τὴν νεαρὰν ἐπαναστάτιδα. Μίαν ἑσπέραν ἡ Théroiqne, συνελήφφη καὶ ὡδηγήθη εἰς τὸ φρούριον τοῦ Kufsteine, ὅπου ἔμεινεν αἰχμάλωτος ὀκτὼ μῆνας, ἀπελευθερωθεῖσα τέλος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος, ὁ ὁποῖος τὴν ἐγνώρισε καὶ ἔλαβεν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὅταν ἐπανῆλθεν εἰς Παρισίους ἐδιηγήθη τὴν αἰχμαλωσίαν της εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν Ἰακωβίνων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐπευφημιῶν τοῦ πλήθους, τοῦ ὁποίου ἐγένετο τὸ εἴδωλον καὶ τὸ σύμβολον, τρόπον τινά, τῆς καταδιωκομένης ὑπὸ τῶν τυράννων ἐλευθερίας. Λαμβάνει μέρος εἰς τὰς συμβολικὰς ἑορτὰς τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ κατὰ τὴν 20ὴν Ἰουνίου 1792 εὑρίσκεται μὲ τοὺς πολιορκοῦντας τὰς Tuileries, καὶ λέγει ὅτι στρέφει αὐτὴ τὸν τροχὸν τοῦ πυροβόλου, τὸ ὁποῖον ἔφεραν οἱ ἐπαναστάται εἰς αὐτὰ τὰ διαμερίσματα τοῦ βασιλέως. Τὴν 10ην Αὐγούστου φθάνει εἰς τὴν Αὐλὴν τῶν Feuillants καὶ ζητεῖ ἐν ὀνόματι τοῦ λαοῦ νὰ πέσουν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότεραι κεφαλαὶ βασιλοφρόνων. Τῆς παραδίδουν ἕνα ἐθνοφρουρόν, τὸν δημοσιογράφον Suleau, φιλοβασιλικόν, ὁ ὁποῖος τὴν ὕβριζε καθ' ἑκάστην εἰς, τὴν ἐφημερίδα του. Τοῦ ἐπιτίθεται μὲ τὸ ξῖφος, ἀλλ' αὐτὸς ἰσχυρότερος τὴν ἀφοπλίζει. Ὁ ὄχλος ἐπεμβαίνει καὶ τὸν φονεύει. Εἶναι ὁ μόνος φόνος, ὁ ὁποῖος τῆς ἀποδίδεται.

Φαίνεται ὅτι ἡ Théroigne εἶναι ἡ πρώτη, ἥτις κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπεζήτησεν ἐν εἶδος ἀρειμανίου χειραφετήσεως τῆς γυναικὸς καὶ πολιτικὴν ἐνταυτῷ ἰσότητα τῶν δύο φύλων: Γυναῖκες τῆς Γαλλίας, λέγει τὴν 25 Μαρτίου 1792, προτείνουσα καὶ σημαίαν πρὸς μίαν συνέλευσιν γυναικῶν τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ. Εἶναι καιρὸς νὰ ἐξέλθωμεν ἀπὸ τὴν ἐπαίσχυντον μηδαμινότητα, εἰς ἣν ἡ ἀμάθεια, ἡ ὑπερηφάνεια καὶ ἡ ἀδικία τῶν ἀνδρῶν μᾶς κρατεῖ ὑποδούλους. Ἂς ἐπαναφέρωμεν τοὺς χρόνους τῶν μητέρων μας, καθ' οὓς αἱ Γαλάτιδες καὶ ὑπερήφανοι Γερμανίδες ἐλάμβαναν μέρος εἰς τὰς δημοσίας συνελεύσεις καὶ ἐμάχοντο παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν ἀνδρῶν των ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν τῆς ἐλευθερίας. Γυναῖκες τῆς Γαλλίας, μήπως τὸ ἴδιον αἷμα δὲν ῥέει εἰς τὰς φλέβας ἡμῶν...»

Ἀνήκει εἰς τὸ κόμμα τῶν Γιροντίνων καὶ ἀποφαίνεται ὑπὲρ τοῦ πολέμου κατὰ τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ ἁρμονίας ἐν τῷ κόμματι. Δι' αὐτὸ προτείνει νὰ διορισθοῦν εἰς κάθε τμῆμα ἓξ ἐνάρετοι καὶ σοβαραὶ ἀσταί, διὰ νὰ συμβιβάζουν καὶ συμφιλιώνουν τοὺς ἀντιμαχομένους.

Τέλος πίστει θῦμα ἕνεκα τῶν Γιροντίνων. Τὴν 25ην Μαΐου 1793 θέλει νὰ ὑπερασπισθῇ τὸν Brissot, τὸν ὁποῖον ἔξαλλοι αἱ μέγαιραι τῆς ἀγορᾶς καταδιώκουν. Αὐταὶ πρὸς ἐκδίκησιν τὴν κτυποῦν, τῆς ῥίπτουν λίθους, καὶ θέλουν νὰ τὴν ῥίψουν εἰς τὸν ποταμόν. Καὶ σώζεται μὲν ἀπὸ τὸν θάνατον, ἀλλ' ἀπὸ τὸ λιθοβόλημα τῆς κεφαλῆς παραφρονεῖ.

Τὸ 1794 εἰσάγεται εἰς τὴν Σαλπετριέρην, εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν, γυμνή, κατατρυχομένη ἀπὸ πυρετόν, καὶ ἔχουσα τὴν μανίαν τοῦ νεροῦ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον καθ' ἡμέραν πλημμυρεῖ τὴν τρώγλην της. Ἡ ἀγωνία της αὐτὴ διαρκεῖ εἴκοσι τρία ἔτη, διότι ἀπέθανε μόλις τὸ 1817 ἡλικίας πενῆντα πέντε ἐτῶν.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορία, ἐξ ἧς ἐξήχθη τὸ δρᾶμα, τὸ ὁποῖον εἶχε τοιαύτην ἐπιτυχίαν τελευταίως εἰς τὸ θέατρον τῆς Σάρας Βερνάρ.

Ἑλένη Γεωργιάδου

ΕΙΝΕ ΜΕΓΑΛΟΦΥΗ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ;

Ἡ φύσις εἶνε ὑπομονητική, τακτική, ἀκριβής· ποτὲ δὲν βιάζεται, τίποτε δὲν ἐπισπεύδει. Ἡ φρόνιμος αὐτὴ μητέρα γνωρίζει ὅτι ἔχει καιρόν. Πρῶτον δίδει τὰ μπουμπούκια, ἔπειτα τὰ ἄνθη καὶ τέλος τοὺς καρπούς.

Ὁ αὐτὸς νόμος εἶναι καὶ διὰ τὰ ἔμψυχα. Κάθε εἶδος ἔχει ὡρισμένην ἡλικίαν καθ' ἣν προάγεται, ἀναπτύσσεται, καὶ ἀποθνήσκει. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα γεννᾶται, μεγαλόνει, ἀποθνήσκει βαθμηδόν. Πρέπει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι, ἀπὸ μοναδικὸν καὶ ἰδιαίτερον προνόμιον, μόνον τὸ πνεῦμα ἐξαιρεῖται αὐτοῦ τοῦ κανόνος; καὶ ὅτι ἔχει καταρρίψει τὸν παγκόσμιον νόμον τῆς βαθμιαίας ἀναπτύξεως; Καὶ πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι διὰ τὰ ἔξυπνα πνεύματα, ἡ μεγαλοφυία δὲν περιμένει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν;

Οὕτω τοὐλάχιστον τὸ θέλει ἡ κοινὴ γνώμη καὶ ἡ παράδοσις ἀναφέρει δι' ὅλους τοὺς ἐξόχους ἄνδρας παιδικὴν ἡλικίαν ἔνδοξον. Οἱ ἀρχαῖοι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν μοναδικοὶ διὰ νὰ εὑρίσκουν δι' ὅλας τὰς ἰδέας συγκεκριμένας εἰκόνας ἐφαντά-

σθησαν ἐν θαυμάσιον σύμβολον διὰ τὰ ἐξαιρετικὰ παιδιά. Διηγοῦντο ὅτι ὁ Ἡρακλῆς βρέφος ἀκόμη ἔπνιξε μὲ τὰ χέρια του δύο ὄφεις τοὺς ὁποίους εἶχε στείλει μέσα εἰς τὸ κρεββατάκι του, μία ζηλότυπος θεότης. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἱστορία ἔρχεται νὰ ἐαιμοποιήσῃ τὴν παράδοσιν.

Ὁ Πλούταρχος, ἀναφέρει ὅτι, ὁ μικρὸς Κικέρων, ἀπὸ τότε ποῦ ἐπῆγε διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὸ σχολεῖον, ἐθαυμάσθη ἀπὸ ὅλους τοὺς μικροὺς συμμαθητάς του διὰ τὴν εὐγλωττίαν του. Πολὺ συχνὰ ὅταν ἐπήγαιναν εἰς τὸν περίπατον ἀνέβαινε ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν ἢ εἰς ἕνα τοῖχον καὶ οἱ συμμαθηταὶ συνηθροίζοντο πέριξ του διὰνὰ τὸν ἀκούσουν. Καὶ τὸ παιδίον μὲ τὰ μικρὰ χέρια του ἔκαμνε τότε ἐνῶ ὡμίλει ἀβέβαια σχήματα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἡ ἀρχὴ τῆς στάσεως καὶ τῶν σχημάτων τοῦ μεγάλου ῥήτορος. Ὁ Fenelon ἐδίδαξε εἰς ἡλικίαν δέκα πέντε χρόνων, ὁ Bussuet δώδεκα χρόνων ἔκαμε τὰ μεσάνυχτα μίαν διδαχὴν εἰς τὸ Hotel de Rambouillet, τὸ ὁποῖον ἔκαμε τὸν Voiture νὰ εἴπῃ «Δὲν ἤκουσα νὰ διδάσκουν οὔτε τόσον ἐνωρίς, οὔτε τόσον ἀργά».

Ἀλλ' ἡ περίπτωσις τοῦ Μιραμπὼ εἶνε ἀκόμη πλέον περίεργος· λέγουν ὅτι ἐδίδασκε ἀπὸ τριῶν χρόνων. Τὸ νὰ ὁμιλῇ κανεὶς τριῶν ἐτῶν εἰς τὴν μητρικήν του γλῶσσαν εἶνε ὡραῖον: Τί θὰ ἦτο ὅμως νὰ κάμνῃ αὐτὸ εἰς γλῶσσαν ξένην εἰς νεκρὰν γλῶσσαν; Ὁ Montaigne ὡμίλοῦσε λατινικὰ πρὶν ἀκόμη ἀρχίσει νὰ ὁμιλῇ γαλλικά.

Τὸ 1580, ἕνας Σκῶτος εὐγενής, εἴκοσι χρόνων, ὀνομαζόμενος Jean Criclon, ἦλθε εἰς Παρισίους εἰς τὸ γυμνάσιον τῆς Navarre. Λέγων ὅτι ἠδύνατο νὰ συζητήσῃ διὰ διάφορα θέματα εἰς δώδεκα διαφόρους γλώσσας ἢ ἐμμέτρως ἢ εἰς πεζὸν λόγον. Ἡ δοκιμὴ ἔγινε καὶ ἐθριάμβευσεν. Ἀπὸ ἰδιοτροπίαν ἀπαντοῦσε εἰς τὴν ἀραβικήν, ἐνῷ ἡ ἐρώτησις ἐγένετο εἰς τὴν Ἑβραϊκήν, ἔπειτα ἐξηγοῦσε μίαν καὶ τὴν αὐτὴν λέξιν δώδεκα φορὰς εἰς δώδεκα διαφόρους γλώσσας, ἢ ἀκολουθοῦσε μίαν μεγάλην περίοδον, τῆς ὁποίας κάθε φράσιν ἔλεγε καὶ μὲ ἄλλους ἰδιωτισμοὺς καὶ πάντοτε τελείως καὶ ἁρμονικῶς.

Ὁ Pica della Mirandolo, ἦτο διάσημος ῥήτωρ εἰς ἡλικίαν δέκα ἐτῶν καὶ εἰς ἡλικίαν δέκα ὀκτὼ ἐτῶν ἐγνώριζεν εἴκοσι δύο γλῶσσας. Ἐσπούδασεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, Γερμανίαν, Γαλλίαν, τὴν θεολογίαν, τὴν ἱστορίαν, τὴν φιλολογίαν καὶ τὸ 1486 εἴκοσι τριῶν ἐτῶν ἦλθε εἰς Ῥώμην καὶ εἶπε, ὅτι εἶνε ἕτοιμος νὰ συζητήσῃ 900 θέματα «εἰς πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο τις νὰ γνωρίζῃ» καὶ ἀστειευόμενος ἐπρόσθεσε «καὶ διάφορα ἄλλα ἀκόμη πράγματα».

Ἀλλοίμονον, τί τοῦ ἐχρησίμευσε νὰ μάθῃ τόσα πράγματα καὶ τόσον νέος. Ὁ δυστυχὴς παγκόσμιος σοφὸς πληρόνει σήμερον σκληρῶς τὴν ὑπερηφάνειάν τον. Τὸ ἀπέραντον ἔργον του τὸ ὁποῖον ἐτελείωσε εἰς ἡλικίαν τριάντα ἐτῶν», περιφρονεῖται τώρα, καὶ τ' ὄνομά τουδὲν χρησιμεύει παρὰ ὡς τίτλος διὰ νὰ περιπαίζουν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι νομίζουν ὅτι ἠξεύρουν ὅλα. Οἱ πρὶν τῆς ὥρας αὐτοὶ σοφοί, εἶνε ψευδεῖς σοφοί. Εἶνε τέρατα μνήμης, ἡ ὑπερβολικὴ αὕτη μνήμη φονεύει εἰς αὐτοὺς τὰς ἄλλας δυνάμεις. Δὲν ἔχουν τίποτε προσωπικόν, ἐπαναλαμβάνουν, ὅτι οἱ ἄλλοι ἔγραψαν, τὸ μυαλλό των δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ ἀποθήκη ξένων σκέψεων, ἡ βιβλιοθήκη των γνωρίζει ὅσα καὶ αὐτός. Ἡ εὐγλωττία προϋποθέτει μάθησιν καὶ ἡ γνῶσις μελέτην, ἀλλ' ἂν ὑπάρχῃ δῶρον τὸ ὁποῖον ν' ἀνταποκρίνεται ἀκριβῶς εἰς τὴν ἰδέαν τῆς μεγαλοφυΐας, θεωρουμένης ὡς ἐμπνεύσεως, ὡς δυνάμεως, τὴν ὁποίαν ἔχουν ἐκ γεννετῆς, εἶνε βεβαίως ἡ ποιητικὴ εὐκολία. Γίνεται τις ῥήτωρ ἀλλὰ ποτὲ ποιητής.

Ὁ Ῥωμαῖος Ὀβίδιος, λέγει ὅτι ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας εἶχε τὴν μανίαν τῆς στιχουργίας. Ὅταν ὁ πατήρ του διὰ νὰ τὸν διορθώσῃ ἀπὸ τὴν μανίαν του αὐτὴν τὸν ἐφοβέριζε, ὁ μικρὸς ἐζήτοῦσεν συγχώρησιν καὶ ἔδιδε ὑπόσχεσιν ὅτι δὲν ἤθελε ἐπαναρχίσει. Αἱ λέξεις μὲ τὰς ὁποίας ὡρκίζετο ὅτι δὲν θὰ ἔκαμνε πλέον στίχους, ἀπετέλουν στίχους. Ὁ Δάντης καὶ ὁ Τάσσος ἔγραψαν δέκα ἐτῶν ποιήματα.

Ἀλλὰ τί πρέπει νὰ σκεπτώμεθα διὰ τοὺς ποιητὰς αὐτοὺς τοὺς τόσον νέους; Θὰ πιστεύσωμεν ἕνα ἐξ αὐτῶν, μεγάλον ποιητὴν, ὁ ὁποῖος ἀκριβῶς, λέγουν ὅτι ἦτο ἐξαιρετικὸν παιδίον. Ἡ ζωὴ τοῦ Βίκτορος Οὐγγῶ μᾶς εἶνε γνωστὴ ἀπὸ «ἕνα μάρτυρα» καλόν, ὅστις εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος. Ἔχω στὰ χέρια μου, λέγει, καμμία δεκαριὰ τετράδια μὲ στίχους τοὺς ὁποίους ὁ Βίκτωρ ἔκαμε εἰς τὸ σχολεῖον. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἴπω ὅτι οἱ στίχοι αὐτοὶ δὲν ἔχουν ὁμοιοκαταληξίας, οὔτε εἶνε ἀκριβεῖς.

Βεβαίως οἱ στίχοι αὐτοὶ δὲν ἔχουν καμμίαν ὁμοιότητα μὲ τοὺς θαυμασίους στίχους τῶν «Contemplations» ἢ τῆς «Legende des siecles» Ἕνα παιδὶ ποιητὴς δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ παιδὶ τὸ ὁποῖον ὀνειρεύεται νὰ γίνῃ ποιητής. Θὰ γίνῃ ἀργότερον, ἀφοῦ ζήσει καὶ ἔχει τί νὰ εἴπῃ.

Ο ΙΔΕΩΔΗΣ ΣΥΖΥΓΟΣ

Μία μικρὰ Ἀθηναία, ὡς ὑπογράφεται, μᾶς ἔλεγεν ὅτι, ἰδεώδης ἀνὴρ εἶναι ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ὀνειρεύεται ἡ νεᾶνις, χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζῃ ἀκόμη, εἶναι ὁ μνηστὴρ ἐξ ἔρωτος, καὶ ὁ μέλλων σύζυγος κατὰ τὴν μνηστείαν. Εἶναι ὁ μὴ ὑπάρχων πλέον σύζυγος διὰ τὴν πενθοῦσαν χήραν του. Ἔχω ἀδελφήν, προσθέτει ἡ γράφουσα, ἡ ὁποία δὲν ἦτο διόλου εὐτυχὴς μὲ τὸν ἄνδρα της. Ἀφ' ἧς ὅμως ἡμέρας τὸν ἔχασεν ἀνεκάλυψεν εἰς αὐτὸν τόσας ἀρετὰς καὶ τόσα προτερήματα, ὥστε ἐν διαστήματι τριῶν μηνῶν κατώρθωσε νὰ εἶναι εἰλικρινῶς ἐρωτευμένη μαζή του, ἂν καὶ πολὺ ἀργὰ πλέον».

Καὶ ἄλλη ἁπλῆ γυναῖκα αὐτή, ὡς φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ χαρτὶ τοῦ γράμματός της καὶ ἀπὸ τὸ γράψιμόν της λέγει: *Ἰδεώδης ἀνδρας εἶναι ὁ Γιῶργός μου.* Πολὺ σωστόν. Ἄλλη πάλιν, ἐκ Σύρου αὐτή, ἀρκετὰ περιπαθής, μᾶς λέγει ὅτι εἶναι βεβαία ὅτι θὰ ἀγαπήσῃ τόσον τὸν σύντροφον τῆς ζωῆς της, ὥστε θὰ ἀντλήσῃ ἀπὸ τὴν ἀγάπην της ὅ,τι χρειάζεται διὰ νὰ ἐξιδανικεύσῃ καὶ αὐτόν». Καὶ ἄλλη μὲ τὸ ὄνομα Εὔα, προσθέτει ὅτι «τὸ βασιλόπουλο αὐτὸ τοῦ πκραμυθιοῦ εἶναι ἁπλούστατα ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον λατρεύει ἡ κάθε γυναῖκα».

Ἄλλη πάλιν, ἂν καὶ δεσποινίς, ὡς λέγει, καὶ ἀρχαιομαθής, ἀφοῦ ὑπογράφεται Ἥμαρ, γράφει: «Σύζυγος ἰδεώδης εἶναι οὐχὶ ὁ ὡραῖος, ὁ πολὺ χρυσίον ἔχων, οὐδὲ ὁ παρουσιάζων διὰ τὸ ὄνομά του περγαμηνάς, ἀλλ' ὁ *πνευματώδης καὶ ὑπερήφανος τὸν χαρακτῆρα,* ὁ χρῆσιν ποιούμενος πάντοτε τῶν ἐξαιρετικῶν τούτων χαρισμάτων, εἰς καλὰς μόνον καὶ εὐγενεῖς πράξεις».

Καὶ ἄλλη πάλιν: «Ἰδεώδης εἶνε σύζυγος τὸν ὁποῖον θέλει ἑκάστη γυνή· διότι αἱ γνῶμαι τῶν πλείστων γυναικῶν δὲν συμβιβάζονται. Μία γυνὴ ἂς ἐκλέξῃ, ὡς σύζυγον, ἄνδρα, ἀνήκοντα εἰς οἱονδήποτε κλάδον τῆς ἀρέσει. Τὸ πρῶτον ὅμως διὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ φροντίσῃ εἶναι ἡ χρηστοήθειά του σχετικῶς μὲ τὰς κοινωνικάς μας συνθήκας.

Ἂς φροντίσῃ νὰ ἀγαπηθῇ καὶ εἰς αὐτὸν θὰ εὕρῃ τὸν ἰδεώδη σύζυγον». Ο. Μ.

Ἄλλη πάλιν, ἐπαρχιώτισσα ὡς ὑπογράφεται, τὸν θέλει εὐσεβῆ καὶ φιλόθρησκον. Ἂν ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, λέγει, θὰ ἀγαπᾷ καὶ τὴν γυναῖκά του, ἡ ὁποία εἶναι πλάσμα τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, προσθέτει, θὰ εἶναι ἠθικός, ἐνάρετος, φιλαλήθης, ἀγαθός. Καὶ μόνον οἱ ἐνάρετοι ἄνδρες, λέγει περαίνουσα μίαν μακροτάτην ἐπιστολήν, ἱδρύουν οἴκους ἐπὶ στερεῶν θεμελίων καὶ ἐξασφαλίζουν τὴν εὐτυχίαν καὶ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων.»

Ἄλλη, ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ μὲ τὴν ὑπογραφὴν *Αἰγυπτία* λέγει: «Ὁ ἰδεώδης σύζυγος εἶναι ἄνθρωπος μὲ εὐγενεῖς τρόπους καὶ καλὴν ἀνατροφήν, ὁ ὁποῖος φέρεται μὲ τὴν γυναῖκά του, ἀπαράλλακτα, ὡς φέρεται μὲ κάθε κυρίαν τοῦ κόσμου. Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μαζὴ μὲ τὸ καπέλλο των καὶ μὲ τὸ ἐπανωφόρι των ἀφίνουν εἰς τὸν ἀντιθάλαμον τοῦ σπιτιοῦ των καὶ τοὺς εὐγενεῖς τρόπους καὶ τὴν καλὴν συμπεριφοράν, ὅσον καὶ ἂν εἶναι ὡραῖοι καὶ πλούσιοι καὶ ἐπιφανεῖς, κάμνουν δυστυχῆ τὴν γυναῖκα καὶ σπανίως ἀγαπῶνται εἰλικρινῶς ἀπὸ τὰς οἰκογενείας των.»

Καὶ ἐρωτῶμεν: *ἂν οἱ τοιοῦτοι ἔχουν καλὰ αἰσθήματα καὶ εἶναι ἀφωσιωμένοι;*

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΝ

Ὅταν ἡ γραῖα Μεμιδὼφ ἤκουσεν ὅτι ὁ ἔγγονός της μετέβη νὰ πολεμήσῃ, αἴσθημα περίεργον τὴν κατέλαβε. Τῆς ἐφάνη ὡς νὰ ἐτελεῖτο διὰ μιᾶς κάτι τρομερόν, ἐν εἶδος καταστροφῆς ὄχι μόνον τοῦ νέου ἐκείνου, τὸν ὁποῖον κατὰ βάθος δὲν ἠγάπα, ἀλλ' ὅλων τῶν ἰδικῶν της μαζῆ καὶ αὐτῆς τῆς ἰδίας χωριστά. Ἐσηκώθη, ἐπῆγεν ἕως τὴν θύραν τῆς τραπεζαρίας, ἀντίκρυσε τὰς ἀπέναντι αἰθούσας εἰς τὰς ὁποίας αἱ λευκαὶ κλίναι τῶν τραυματιῶν παρετάσσοντο στοίχους ὡς κοιτῶνας σχολείων, εἶδε χωρὶς νὰ βλέπῃ δύο τρεῖς νέους ἄνδρας μὲ ἐπιδέσμους εἰς τὰς κεφαλάς, τοὺς ὁποίους ἐσυνώδευον ἀπὸ τοῦ λουτροῦ εἰς τὰς κοιτῶνας οἱ νοσοκόμοι, περιέβαλλε μὲ μίαν ματιὰν ἀπογνώσεως ὅλην τὴν ἀναστάτωσιν τοῦ σπιτιοῦ, καὶ ἔπειτα συμπλέκουσα τὰ χέρια της καὶ ὑψοῦσα τὸ βλέμμα ὡς διὰ προσευχὴν ἢ διὰ κατάραν ἐγύρισεν ὀπίσω, ἔκλεισε μὲ βίαν τὴν θύραν καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸ πρῶτον κάθισμα ποῦ εὑρέθη ἐμπρός της.

Κρῖμα! κρῖμα! κρῖμα! ἠκούσθη λέγουσα, ἐνῷ ὁ Δέλβος καὶ ἡ Ἔμμα ἀντήλασσαν ἀνήσυχα βλέμματα. Κρῖμα στὰ πλούτη καὶ στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ποῦ ἔβαλαν μόνοι των τὴν φωτιὰ στὸ σπῖτί των καὶ μᾶς καταστρέφουν ὅλους, μὰ ὅλους.

—Εἶναι πόλεμος αὐτός! καὶ ὁ καθένας . . . ἐτόλμησε νὰ τὴν διακόψῃ ὁ Δέλβος.

Πόλεμος! Καὶ δὲν βγαίνεις ἔξω νὰ ἰδῇς ποῦ φαίνεται ὁ πόλεμος. Ὅλος ὁ κόσμος εἶναι ἥσυχος στὸ σπῖτί του, ὅλος ὁ κόσμος καταλαμβάνει τὸν πόλεμο ἀπὸ τῆς Ἐφημερίδες μόνον...

Ἡ Ἔμμα ἐπετάχθη ἀπὸ τὴν θέσιν της, ἔτρεξε νὰ ἀνοίξῃ ὑπὸ φόβου μήπως κανεὶς ἀπ' ἔξω ἤκουε τί ἔλεγεν ἡ μητέρα της. Πᾶμε ἐπάνω, εἶπε. Πᾶμε ἐπάνω καὶ παρέσυρε τὴν κ. Μεμιδὼφ ἔξω. Ὁ Δέλβος τὰς ἠκολούθησε μηχανικῶς. Ἐφοβεῖτο καμμίαν ἔκκριξιν τῆς πενθερᾶς του νευρικήν, ἡ ὁποία εἰς τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ πολὺ δυσαρέστους συνεπείας.

Ὅταν ὁ Δέλβος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς πενθερᾶς του τὴν εὗρε νὰ χύνῃ ποταμοὺς δακρύων.

—Εὐτυχῶς ποῦ ἐξέσπασεν εἰς δάκρυα, ἐσκέφθη. Ἐκάθισεν εἰς μίαν γωνίαν, χωρὶς νὰ εἰπῇ λέξιν.

—Μητέρα, ἂν μᾶς φωνάξουν γιὰ τὸ τραπέζι, πῶς θὰ κατεβῇς; ἠρώτησεν ἡ Ἔμμα.

—Ἄφησέ με, παιδί μου, θὰ σκάσω. Καὶ μέσα εἰς τοὺς λυγμούς της μὲ συγκεκομμένα λόγια ἡ γραῖα Μεμιδὼφ ἐξηκολούθησε: Νὰ τὰ καλὰ ἐκείνων ποῦ ἀκούουν τῆς γυναῖκές των, καὶ ποῦ δὲν ἔχουν θέλησι καὶ χαρακτῆρα. Ἀκοῦς πόλεμος! Ὁ πόλεμος εἶναι μέσα 's τὰ κεφάλια τῶν γυναικῶν αὐτῶν: ποῦ δὲν ἔχουν ἡσυχία μιὰ στιγμή. Ἀκοῦς ἐκεῖ! Νύφη δυὸ ἑβδομάδων ἔτρεχε 's τὰ βαπόρια καὶ ἐξενυχτοῦσε 's τὸν Πειραιὰ νὰ περιποιῆται τοὺς Κρητικούς. . .

Καὶ ὡς νὰ μὴν ἠμποροῦσε νὰ κρατήσῃ τὴν ἀγανάκτησίν της, μεταξὺ δύο λυγμῶν ἐπρόσθεσε. «Ὡς καὶ ἐδῶ μέσα 's αὐτὸ τὸ παλάτι τοὺς εἶχε κουβαλήσει τοὺς πρόσφυγας. Τώρτῶκαμε στρατῶνα καὶ ἐκουβάλισε τοὺς ψυριασμένους στρατιῶτες. Καὶ τὸν ἄνδρα της τὸν ἄφησε νὰ σκοτωθῇ!

Αἴ! τί τὴν νοιάζει αὐτὴν γιὰ τὸν ἄνδρα της;

Καὶ ὡς ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐγγονοῦ της νὰ τὴν ἐσυγκινοῦσε πραγματικῶς, τὰ δάκρυα καὶ οἱ λυγμοὶ ἔγειναν πολὺ ἰσχυρότεροι.

Ἡ Ἔμμα ἀνήσυχος καὶ πάλιν μήπως κανείς, ἔστω καὶ ὑπηρέτης, ἤκουε τὴν μητέρα της, ἐξῆλθε μισοπλυμένη—διότι ἐνῷ ἡ μητέρα της ἔκλαιεν, αὐτὴ ἐπεμελεῖτο τὸν καλλωπισμόν της—νὰ ἐπιθεωρήσῃ παντοῦ ἔξω. Καὶ ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην βήματα ἠκούσθησαν εἰς τὴν σκάλαν κ. ἡ Ἄννα ἐφάνη ὠχρά, κουρασμένη, ἀλλὰ μειδιῶσα.

Ἡ Ἔμμα ἔτρεξεν εἰς τὴν μητέρα της μὲ τὸ δάκτυλον εἰς τὸ στόμα καὶ νεύουσα ὅτι κάποιος ἤρχετο.

Ἡ κ. Μεμιδὼφ ἐσιώπησεν ἀμέσως, ἐσκούπισε τὰ δάκρυά της καὶ ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν θέσιν της προσποιουμένη ὅτι κάτι ἐζητοῦσεν. Ἡ Ἄννα εἰσῆλθεν ἀφοῦ ἐκτύπησεν, ἂν καὶ ἡ θύρα ἦτο ἀνοικτή.

—Συγγνώμην, εἶπεν, ἀποτεινομένη πρὸς τὴν κ. Μεμιδώφ. Δὲν σᾶς εἶδα σχεδόν, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ σᾶς ἔχω ἤδη ἐξηγήσει πῶς ὁ Νῖκος δὲν ἐπέστρεψε μαζῆ μας. Καὶ ἐστράφη πρὸς τὸν Δέλβον ἀναμένουσα.

Ἐκεῖνος ἠννόησεν ὅτι ἡ παρουσία του τὴν ἠμπόδιζε νὰ

ἐξακολουθήσῃ, ἀλλ' ἀδέξιος ὡς ἦτο, δὲν ἠμπόρεσε κἂν νὰ εὕρῃ μίαν οἱανδήποτε πρόφασιν διὰ νὰ ἐξέλθῃ.

Ἡ Ἄννα τὸν ἐβοήθησε. Θέλετε νὰ εἰπῆτε εἰς τὸν πατέρα μου, ὅτι ἔχομεν νὰ ὁμιλήσωμεν ὀλίγον ἐδῶ καὶ ὅτι τὸν παρακαλῶ νὰ μὴ βιασθῇ διὰ τὸ δεῖπνον ;

Ὁ Δέλβος ἐξῆλθε καὶ ἡ Ἄννα ἐκάθισεν εἰς τὸν σοφά, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε καθίσει καὶ ἡ κ. Μεμιδώφ καὶ ἀφοῦ τὴν ἠρώτησε πῶς ἐπέρασαν κατὰ τὴν ἀπουσίαν της, ἐξηκολούθησε : Θέλετε βέβαια νὰ ἠξεύρετε διατί δὲν ἐπέστρεψεν ὁ Νῖκος μαζῆ μας ;

— Ἡ Ἔμμα μοῦ εἶπεν, ἀπήντησεν ἡ γραῖα καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ,

— Σᾶς εἶπεν ὅτι ὁ Νῖκος εἶναι ἄρρωστος. Ναὶ ἄρρωστος, καὶ ἔπρεπε νὰ μείνῃ ἐκεῖ εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα τοῦ ὑπαίθρου, διὰ νὰ γείνῃ καλά. Ἠξεύρω ὅτι ἡ ἀσθένειά του θὰ εἶναι, περαστική, ὥστε δὲν ὑπάρχει λόγος οὔτε νὰ ἀνησυχῶμενι οὔτε νὰ κλαίωμεν.

Ἡ γραῖα τὴν ἔβλεπεν εἰς τὰ ᾽μάτια καὶ ἤρχισε νὰ πιστεύῃ ὅτι ἀλήθεια ὁ ἔγγονός της δὲν ἐπέστρεψε, διότι ἦτο ἀσθενής. Καὶ πῶς τὸν ἀφήνατε μόνον ; ἠρώτησεν ἐπὶ τέλους, βλέπουσα τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην τὴν Ἄνναν καὶ τὴν Ἔμμαν.

Ἡμεῖς δὲν ἔπρεπε, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μένωμεν πλέον ἐκεῖ, ἄλλως τε ὁ πόλεμος ἐτελείωσε.

Καὶ ἡ μητέρα του, δὲν σᾶς συνήντησε λοιπόν ;

Ἡ μητέρα του ; Πῶς ἡ κ. Μώρτου εἶναι ἐδῶ ; ἠρώτησεν ἡ Ἄννα ὠχριῶσα τώρα καὶ αὐτή. Καὶ ἦλθε μόνη ;

Μόνη, πιστεύω. Ἡμεῖς οὔτε κἂν ἐπροφθάσαμεν νὰ τὴν ἰδοῦμεν. Μόλις ἔμαθεν ὅτι εἴχετε φύγει, ἔφυγε καὶ αὐτή.

Ἡ Ἄννα ἐβυθίτθη εἰς σκέψεις. Ἐὰν ἡ κ. Μώρτου μάθῃ, ὅτι ὁ υἱός της ἦτο δειλὸς καὶ ἄνανδρος βεβαίως θὰ ἀπέθνησκεν ἀπὸ λύπην, ἔπρεπε λοιπὸν νὰ μὴ μάθῃ τίποτε περὶ αὐτοῦ οὔτε ἐκείνη, οὔτε κανεὶς ἄλλος. Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρόν, ἐσηκώθη, ἔνευσεν εἰς τὴν Ἔμμαν νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ καὶ ὅταν εὑρέθησαν εἰς τὸ δωμάτιόν της, ἔκλεισε τὴν θύραν, ἄναψε φῶς καὶ βλέπουσα τὴν Ἔρμαν κατὰ πρόσωπον, ἤρχισε νὰ τῆς λέγῃ. Μόνη σεῖς, ὁ πατέρας καὶ κ. Λάϊν ἀντελήφθητε ὅ,τι συνέβη Θὰ μοῦ δώσετε τὸν λόγον σας ὅτι δι' ἐσᾶς ὡς καὶ δι' ὅλους τοὺς ἄλλους ὁ Νῖκος ἔμεινε, διότι ἦτο ἀσθενής. Εἰς κανένα, ἐννοήσατέ με καλά, εἰς κανένα δὲν θὰ εἰπῆτε τίποτε.

Ἡ Ἔμμα ἔτρεμεν ὅλη. Εἶχεν ἤδη εἰπεῖ εἰς τὸν Δέλβον ὅ,τι τῆς ἔλεγαν νὰ κρατήσῃ μυστικόν. Δὲν ἀμφέβαλε δὲ ὅτι καὶ ἡ Ὀλγίνα καὶ τὰ κορίτσιά της θὰ τὸ ἐγνώριζαν ἤδη.

Ἡ Ἔμμα ἐξηκολούθησεν. Ὁ Νῖκος εἶναι ἀληθῶς ἄρρωστος, καὶ ὅ,τι συνέβη ἦτο ἀποτέλεσμα ἀνωμάλου τῆς ὑγείας του καταστάσεως. Καὶ ἤρχισε νὰ ἐξηγῇ, πῶς ὁ πανικὸς μεταδίδεται ὡς μία οἱαδήποτε μεταδοτικὴ νόσος, καὶ νὰ φέρῃ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν παραδείγματα, τὰ ὁποῖα ἐπιστοποίουν τὴν ἰδέαν τῆς μεταδοτικότητος. Ἀλλ' ὁ κόσμος δὲν ἐννοεῖ τὰ πράγματα αὐτὰ καὶ ὁ Νῖκος θὰ ἀτιμασθῇ, ἐὰν γνωσθῇ ὅτι τοῦ συνέβη. Εἰξεύρετε ἄλλως τε ὅτι δὲν τοῦ ἔλειψεν οὔτε ὁ πατριωτισμός, οὔτε ἡ αὐταπάρνησις καὶ ἡ αὐτοθυσία. Ἐνθυμεῖσθε πῶς ἔτρεξεν ἐκ τῶν πρώτων μὲ τὰ νοσοκομεῖά μας εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, πῶς ἠγανάκτει διὰ τὰς ὑποχωρήσεις τοῦ στρατοῦ καὶ πῶς προσεπάθει νὰ ἐμπνεύσῃ πάλιν τὸ θάρρος εἰς ὅλους ὅσους συνηντήσαμεν εἰς τὰ Δενδρά. Ἄλλως τε τώρα μάχεται καὶ φοβοῦμαι μήπως διακινδυνεύσῃ τὴν ζωήν του, τόσον ἡ ἰδέα τῆς ἀδυναμίας του ἐκείνης θὰ τὸν βασανίζῃ... Λοιπὸν σᾶς ἐπαναλαμβάνω, οὔτε λέξιν... Καὶ τώρα οἱ ἄρρωστοι μᾶς περιμένουν. Ὁ δυστυχὴς ἀκρωτηριασμένος ἀποθνήσκει καὶ ὁ ἄλλος μὲ τὴν σφαῖραν εἰς τὸ πόδι θὰ ὑποστῇ τώρα ἀμέσως τρομερὰν ἐγχείρισιν.

Ἡ Ἔμμα ἤκουε καὶ ἐθαύμαζε τὴν νέαν αὐτὴν γυναῖκα, ἡ ὁποία ἐπὶ ἕνα τώρα μῆνα δὲν εἶχεν ἡσυχάσει οὔτε στιγμὴν ἡ ὁποία ἐπρολάμβανε, διέτασσεν, ἐκανόνιζεν ὅλα, καὶ ἡ ὁποία ἐνῷ ὑπέφερε φρικωδῶς διὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀνδρός της καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης οὔτε ἔτρωγεν, οὔτε ἐκοιμᾶτο, ἐν τούτοις προσεπάθει νὰ τὸν δικαιολογῇ ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς ἰδικούς του συγγενεῖς.

Ἀλλ' εἶσθε κουρασμένη, εἶπεν ἡ Ἄννα. Καὶ ἴσως θὰ θέλετε νὰ ἡσυχάσετε ὀλίγον τὴν γραῖαν μητέρα σας. Πηγαίνετε. Ἐὰν λάβω τὴν ἀνάγκην σας θὰ σᾶς φωνάξω.

Ἡ Ἔμμα διηυθύνθη εἰς τὰ δωμάτιά των, ἐνῷ ἡ Ἄινα ἐκάλεσε τὴν πιστήν της μαύρην, ἡ ὁποία εἰς τὴν ἀπουσίαν της ἐφρόντιζε δι' ὅλα. Τὸ λουτρόν μου, ἠρώτησεν.

Εἶναι ἕτοιμον, κυρία. Καὶ τῆς ἐζήτησεν ἔπειτα τὸ χέρι τὸ ὁποῖον ἔφερεν μὲ σεβασμὸν εἰς τὰ χείλη: Αἱ εἶναι εὐλογημένα τὰ χέρια αὐτά, τὰ ὁποῖα κάμνουν τόσον καλόν, εἶπεν ἀγγλικά.

Ἡ Ἄννα συνεκινήθη ἀπὸ τὰς ὀλίγας αὐτὰς λέξεις τῆς ἀφωσιωμένης ἐκείνης γυναικός, ἡ ὁποία τὴν εἶχε μεγαλώσει ἀπὸ μικρὸν παιδάκι. Τὰ πολὺ ἐπὶ τόσας ἡμέρας ἐντεταμένα νεῦρά της ἐχαλαρώθησαν διὰ μίαν στιγμὴν καὶ ἐνῷ ἤρχισε νὰ γδύνεται, δύο δάκρυα θερμά, θερμὰ ἐκυλίσθησαν ἀπὸ τὰ ᾽μάτια της. Ὦ ! ἂν εἶχα τὴν μητέρα μου, ἐσκέφθη, πόσον θὰ ἀνακουφιζόμην, ἐὰν ἔκλαια μέσα εἰς τὴν ἀγκάλην της. Καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸ χλιαρὸν λουτρόν, μόλις συγκρατοῦσα ἕνα λυγμόν, ὁ ὁποῖος τῆς ἔπνιγε τὸ στῆθος.

Τὸ νερὸν ἔφερε τὸ ἴδιον ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἔφεραν τὰ δάκρυα καὶ εἰς σὴν μητρικὴν ἀγκάλην. Σιγά, σιγά, ἡ σωματικὴ κόπωσις ὑπεχώρησεν εἰς τὴν ἐπιρροὴν τοῦ νεροῦ, καὶ ὁ ψυχικὸς πόνος κατηυνάσθη ἐπίσης, Δὲν παρῆλθε δὲ μία ὥρα καὶ ἡ Ἄννα φρέσκα, ζωηρά, μέσα εἰς ἕνα ὡραῖον λευκὸν φόρεμα τοῦ σπιτιοῦ ἔκαμνε τὸν γῦρόν της εἰς τὸ νοσοκομεῖόν της, ὡς ἔλεγε, τὸν κοιτῶνα τῶν εἴκοσι τραυματιῶν, τοὺς ὁποίους εἶχαν παραλάβει ἀπὸ τὸ πεδίον τῆς μάχης καὶ ἔφεραν μαζῆ των εἰς Ἀθήνας.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΜΠΕΡΤΑ

Ἡ Μπέρτα δὲ Βανθὶλ εἶχε ἐμπιστοσύνη στὸν ἄντρα της. Ἐπαναλάμβανε συχνά :

— Ὅταν ὁ Οὐμβέρτος μὲ ζήτησε σὲ γάμο, ἀμέσως εἶπα ὅτι θέλω νὰ τοῦ μιλήσω ἰδιαιτέρως. Τὸν κύτταξα καλὰ ᾽στὰ μάτια καὶ τοῦ εἶπα : «Ὀρκίσου μου. Εἶμαι ἡ πρώτη γυναῖκα ποῦ ἀγάπησες;» Μοῦ ἀπεκρίθηκε: «Ἡ πρώτη». Καὶ ἀληθινὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνη δὲν συλλογίζουνταν καμμιὰ ἀπὸ τὲς περασμένες ἀγάπες του, καὶ πίστευε κσὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος πῶς ἡ Μπέρτα ἤτανε ἡ πρώτη του ἀγάπη. Ὅταν ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο ἡ Μπέρτα ἀπόκτησε ἕνα ἀγοράκι, ἠθέλησε καὶ πάλιν νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην της, καὶ εἶπε στὸν ἄντρα της:

— Οὐμβέρτε ἡ μητέρα μου καὶ ὅλες ἡ φιλενάδες μου, δὲν μὲ συμβουλεύουνε νὰ θρέψω μονάχη τὸ παιδί μας. Ἄλλες μοῦ λένε πῶς αὐτὸ δὲν γίνεται στὴ δική μας τάξη : μ' αὐτὲς γελῶ. Ἄλλες μὲ τρομάζουνε : μὲ βεβαιόνουνε πῶς τρέχω τὸν κίνδυνο νὰ σὲ χάσω, ὅτι ἡ κούνια θὰ σέ διώξῃ ἀπὸ τὴν κάμαρά μου, πῶς θὰ ζηλεύῃς νὰ βλέπῃς τὸ κεφάλι ἑνὸς ἄλλου—τοῦ γιοῦ σου—ἀκουμπισμένο στὸ στῆθός μου, τέλος πῶς θὰ θελήσῃς νὰ ἔχῃς ἐρωμένην. Τοὺς ἐβεβαίωσα πῶς ἔχω ἐμπιστοσύνη σὲ σένα. Εἶπα : «Δὲν θὰ μὲ προδώσῃ γιὰ ἕνα χρόνο ἐνῷ ἐγὼ εἶμαι πιστὴ σ' αὐτὸν γιὰ ὅλη μου τὴ ζωή.» Εἶχα ἄδικο ; Θὰ μὲ βγάλῃς ψέφτρα ;

Ὁ Βανθὶλ τὴν φίλησε στὰ μάτια καὶ εἶπε :

— Ἀποκρίθηκες, ὅπως θὰ ἀποκρινόμουνα ἐγὼ ὁ ἴδιος. Αὐτὴ ὅμως τὴν φορά, ἤξερε πολὺ καλὰ πῶς δὲν ἔλεγε ἀλήθειαν, γιατὶ ἀγαποῦσε τρελλὰ μία Ἀμερικανίδα, τὴν Μὶς Μπόβες. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποῦ τὴν γνώρισε τὴν ἀγάπησε. Τὸ λυγερὸ περπάτημά της, τὰ λαμπερὰ μάτια της, τὸ μισανοιγμένο στόμα της, τὰ χρυσᾶ μαλλιά της τῆς ἔδιναν ἕνα ξεχωριστὸ θέλγητρο.

Ὅταν ὁ Οὐμβέρτος καὶ ἡ Μπέρτα ἔφυγαν γιὰ τὰ θαλάσσια λουτρά, ἡ Μὶς Μπόβες ἦρθε καὶ κάθησε στὸ πλαϊ τους. Ἔπειτα ἀπὸ μία ἑβδομάδα ἤτανε βασίλισσα ὅλης τῆς ἀκροθαλασσιᾶς.

Ὁ Βανθὶλ φαίνουνταν παντοῦ μαζῆ της, στὸν περίπατον. στ' ἀμάξη της, τὸ βράδυ στὴν ταράτσα.

Ἡ κακιὲς γλῶσσες ἔλεγαν :

— Εἶνε ἕνα πάθος !

Καὶ φαίνουνταν πῶς λυπόντουσαν τὴν Μπέρτα :

— Πῶς ἀδυνατίζει ἡ δύστυχη μικρή, πῶς χάνουν τὴ λάμψη τους τὰ μάτιά της !

Καὶ ὅμως ἡ Μπέρτα πρὶν νὰ τὸ πιστέψῃ, εἶχε καταπολεμήσει αὐτὴ τὴν ἀλήθεια, ἀπὸ ἀγάπη, ἀπὸ ὑπερηφάνεια. Τώρα ποῦ τὰ ἤξερε ὅλα δὲν ἔλεγε τίποτα. Κάθε μέρα τὴν ἔβλεπαν στὴν ἀκροθαλασσιὰ μὲ τὴν παραμάνα ποῦ βάσταγε τὸ γυιό της. Κάθουνταν κάτω ἀπὸ μιὰ μεγάλη ὀμπρέλλα, ἀκουμποῦσε στὰ γόνατά της τὸ παιδί της καὶ μιλοῦσε μαζῆ του ὧρες ὁλάκερες. Ἔσκηβε πάνω στὸ πρόσωπο τοῦ μωροῦ αὐτοῦ, ὅπως πάνω ἀπ' ἕνα καθρέφτην. Μονάχα ἕνα θέαμα τὴν ἀπόσπαγε ἀπὸ αὐτὸ τὸ θαυμασμό της, τὸ μπάνιο τῆς Μὶς Μπόβες.

Ἡ Ἀμερικάνα κολυμποῦσε θαυμάσια, καὶ βέβαια δὲν ἄφηνε τὴν περίστασιν αὐτὴ γιὰ νὰ δείχνῃ τὴν ὀμορφιὰ ποῦ εἶχε τό σῶμά της. Ἕνα φόρεμα τοῦ μπάνιου πολὺ στενὸ ἄφηνε νὰ φαίνουνται ἡ ὡραῖες γραμμές της. Τὰ χρυσοκόκκινα μαλλιά της ξέπλεχτα μέσα στὸ νερὸ τὴν ἔδειχναν ᾽σὰν νεραϊδα. Ἀνέβαιναν στὶς καρέκλες καὶ κύτταζαν μὲ τὰ κιάλια ὅταν ἔμπαινε στὴ θάλασσα, δίνοντας στὸν Βανθὶλ τὴν ἄκρη τοῦ χεριοῦ της. Ἔμπαιναν στὸ νερὸ καὶ ἡ Μπέρτα τοὺς ἔβλεπε νὰ κολυμποῦν ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλο.

— Μὲ τί μάτι βλέπει ἡ γυναῖκα τοῦ Βανθὶλ τὴν Μὶς Μπόβες ἂν πνίγουνταν κἀμμιὰ μέρα βέβαια αὐτὴ δὲν θὰ πήγαινε νὰ τὴν σώσῃ.

Ἡ Μπέρτα γύρισε σπίτι της κλαίοντας. Αὐτοὶ οἱ ἄγνωστοι εἶχαν πεῖ τὴν ἀλήθεια. Δὲν συλλογίζουνταν πλέον παρὰ αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, πῶς ἤτονε δυνατὸν ἕνα ξαφνικὸ περιστατικὸ νὰ κάμῃ νὰ χαθῇ ἡ γυναῖκα αὐτὴ ποῦ τῆς εἶχε κλέψει τὴν εὐτυχία της. Ἔβλεπε τὴν σκηνήν, φωνὲς στὴν ἀκροθαλασσιά: «Κυττάξετε ἐκεῖ κάτου!...» ἔπειτα μιὰ κίνησιν ἀκόμη τοῦ νεροῦ, ἕνα σχῆμα ποῦ χάνενται σὰν ἕνας σορὸς φύκια. Αὐτὴ τὴ νύχτα φυσοῦσε φοβερὸς ἀέρας, ἔπερνε τὰ ξύλα ἀπὸ τὶς στέγες, ξερίζουνε τὰ ἀγιοκλίματα.

Ὅταν ἡ Μπέρτα σηκώθηκε εἶδε τὴ θάλασσα, πράσινη καὶ ἀγριεμένη καὶ στὴν ἀκροθαλασσιὰ λίγοι εἴχανε τὸ θάρρος νὰ περπατοῦνε.

Ἡ Μπέρτα πῆρε τὰ γαλιά της καὶ κύτταξε καλὰ ἐκεῖ κάτου. Ἀναγνώρισε τὸν Οὐμβέρτο καὶ τὴν Ἀμερικάνα καὶ οἱ δύο μὲ τὸ φόρεμα τοῦ μπάνιου. Τότε δὲν ἤξερε τί νὰ κάμῃ.

— Θεέ μου, εἶπε, θὰ εἶνε τόσο τρελλὸς νὰ μπῇ στὴ θάλασσα μ' αὐτὴν τὴν γυναῖκα, γιὰ νὰ δείξῃ πῶς ἔχει θάρρος;

Καὶ σὰν νὰ μποροῦσε να τὴν ἀκούσῃ ἐφώναξε ἀπελπισμένη.

— Οὐμβέρτε !... Οὐμβέρτε !....

Τὸ ζευγάρι ἐξακολουθοῦσε νὰ κατεβαίνῃ πρὸς τὴν θάλασσα. Ἡ Μπέρτα ντύθηκε ὅπως, ὅπως, πέρασε τὸ περιβόλι τοῦ σπιτιοῦ της καὶ κατέβηκε στὴν ἀκροθαλασσιά. Ὀλίγο συλλογίζουνταν τὴν ὑποδοχὴ ποῦ θὰ τῆς ἔκανενὸ ἄντρας της, τὴν περιφρόνησιν τῆς γυναῖκας αὐτῆς, καὶ τὴν γνώμην τοῦ κόσμου. Δὲν συλλογίζουνταν τίποτα ἄλλο παρὰ πῶς νὰ φτάσῃ ἐγκαίρως. Καὶ πήγαινε χωρὶς ἀναπνοὴ μὲ τὰ χέρια πρὸς τὰ ἐμπρός, σὰν ὁ ἀέρας νὰ ἤτανε ἕνας ἐχτρὸς ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ. Ἔτρεξε ἔτσι ὡς ποῦ νὰ ἀκούγεται ἡ φωνή της, χωρὶς κανεὶς νὰ τὴν παρατηρήσῃ. Καὶ πολὺ ἐφώναξε :

— Οὐμβέρτε !... Οὐμβέρτε !....

Τὴν εἶδε καὶ ἔκπληκτος ἔτρεξε κοντά της.

— Οὐμβέρτε, τοῦ εἶπε, σχεδὸν λιποθυμισμένη, δύο μῆνες τώρα δὲν σοῦ ἔκαμα κἀμμία παρατήρησιν. Λυπήσου με... Ἔλα...

Τοῦ εἶπε αὐτὰ χωρὶς νὰ τὸν κυττάζῃ, δὲν ἤθελε νὰ δῇ τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου του. Ἡ Μὶς Μπόβες παρατηροῦσε τὴν νέα γυναῖκα μὲ κάποια εἰρωνεία. Ἐγύρισε πρὸς τὸν ἄντρα.

— Τί συμβαίνει ; τοῦ εἶπε. Σᾶς ἀπαγορεύουνε νὰ λουστῆτε; Θὰ κάμω τὸ μπάνιο μου μονάχη.

— Πρὶν νὰ προστάσουνε νὰ τὴν κρατήσουνε ἐμπῆκε μέσα στὴ θάλασσα.

Πίσω της τὸ νερὸ ἦρθε μὲ ὁρμὴν καὶ τὴν σήκωσε ψηλά, ἀλλὰ καὶ σὰν νὰ τὴν τραβοῦσε πρὸς τὰ κάτω μία ἄγνωστη δύναμη πολὺ γλήγορα κατέβηκε πρὸς τὰ κάτω, κάνοντας ἀφρὸ τριγύρω στὸ σῶμά της.

Τὰ κύματα ἤρχουνταν μανιασμένα τὸ ἕνα ἔπειτα ἀπὸ τὸ ἄλλο, μὰ κείνη, δὲν ξαναφαίνουνταν. Καὶ οἱ ἄνθρωποι στὴν ἀκροθαλασσιὰ κυττάζουντον χωρὶς νὰ ξέρουν τί νὰ κάνουν : «Ἐ! λοιπόν : ἀλλὰ ;» Ὅταν ξαφνικὰ τὴν ξαναείδανε, ἀλλὰ πολὺ μακριά. Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκούστηκε μιὰ φωνή.

— Τὸ ρεῦμα τὴν πέρνει!... Μιὰ βάρκα!

Ὁ Οὐμβέρτος κύτταξε τὴν γυναῖκά του. Ἤτανε ὀρθὴ στὴς μύτες τοῦ ποδαριοῦ της. Μὲ τὰ μάτια της τὰ ὑπερβολικὰ ἀνοιχτὰ ἔβλεπε τὴν ἀγωνία τῆς γυναῖκας αὐτῆς, τῆς ὁποίας τόσες φορὲς εἶχε εὐχηθῆ τὸ θάνατο. Καὶ ἔξαφνα κάτι ἀπέραντο, μεγάλο σὰν κῦμα, ἀνέβηκε στὴν ψυχὴ τῆς Μπέρτας. Τὸ στῆθος ἄσθμαινε ἡ καρδιά της ἐχτυποῦσε. Ἄρπαξε τὸν ἄντρα της ἀπὸ τὸ χέρι καὶ φώναξε :

— Ἀλλ' αὐτὴ ἡ γυναῖκα πνίγεται !... Οὐμβέρτε !... δὲν βλέπεις λοιπόν ! Πήγαινε νὰ τὴν βοηθήσῃς !

(Hugues le Roun).

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ὁ θρίαμβος τῶν γυναικῶν εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν. Εἰς τὴν τελευταίαν δημοσίαν τοῦ ἔτους συνέλευσίν της ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία ἀπένειμε βραβεῖα ἀρετῆς καὶ ἀξίας εἰς γυναῖκας. Πρῶτον βραβεῖον ἀρετῆς ἐδόθη πρὸς τὴν δα Desbat, ἱδρύσασαν, διευθύνουσαν καὶ ὑπηρετοῦσαν τὸ Ἄσυλον τῶν Ἀνιάτων τοῦ Veuissieux. Τὸν ἔπαινον τῆς ἀρετῆς ἔπλεξεν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Henry Houssaye. Εἰς τὴν φιλολογίαν ὁ θρίαμβος ὑπῆρξεν ἀκόμη μεγαλήτερος καὶ ἡ κόμισσα de Noailles ἤκουσεν ἕνα θαυμάσιον πανηγυρικὸν ἀπὸ τὸν Ἀκαδημαϊκὸν χαριτολόγον κ. Gaston Boissier. Περαίνω τὸν λόγον του εἶπε : Συνέβη καὶ εἰς ἡμᾶς ὅ,τι συνέβη εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Μᾶς συνήρπασε καὶ μᾶς κατέκτησε κυριολεκτικῶς ὁ αὐθόρμητος καὶ ἐνθουσιώδης λυρισμὸς τῆς κομίσσης Noailles, ἡ πλουσία ζωηρὰ εἰς χρώματα

καὶ τόννους φαντασία της ἡ ἁπλοϊκότης της, ἡ πλέουσα εἰς κόσμους ἡδονικούς, αἱ ἐξάρσεις τοῦ θαυμασμοῦ της ἐνώπιον τῆς φύσεως, ἡ μέθη ἐν τέλει τῆς ζωῆς· ὅλοι ἐθέσαμεν ἐπὶ τοῦ ὡραίου καὶ θελκτικοῦ αὐτοῦ μετώπου, ὡς φόρον ὀφειλόμενον ἕνα στέφανον.

Σχολεῖον ἀγρονομικὸν τῶν γυναικῶν. Διὰ νέου νόμου ἱδρύεται κατ' αὐτὰς εἰς Πετρούπολιν ἓν ἀνώτερον σχολεῖον ἀγρονομικόν, εἰς τὸ ὁποῖον γυναῖκες μόνον θὰ σπουδάσουν θεωρητικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς πᾶν τὸ σχετιζόμενον μὲ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς. Αἱ γυναῖκες αὐταὶ θὰ λαμβάνουν διπλώματα καὶθὰ διορίζωνται εἰς τήνδιεύθυνσιντῶν αὐτοκρατορικῶν καὶ τῶν δημόσιων κτημάτων εἴτε καθηγήτριαι εἰς τὰ ἀγροτικὰ καὶ γεωργικὰ σχολεῖα.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΝΟΣ ΥΦΑΝΤΗΡΙΟΥ ΜΕΤΑΞΩΤΩΝ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

Ἡ ἱστορία τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων ἀρ. 24 ὑφαντηρίου τῆς κ. Μ. Δραματινοῦ εἶναι συγκινητικὴ ἐν τῇ ἁπλότητί της. Νέα γυναῖκα, πρόσφυξ, θῦμα τῶν Κρητικῶν πολέμων, χηρεύσασα ἐνωρὶς, μὲ μικρὰ παιδιά. Ἔπρεπε νὰ ἐργασθῇ. Ἤξευρε νὰ ὑφαίνῃ τελείως. Ἤρχισεν εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιόν της νὰ ὑφαίνῃ φορέματα μεταξωτὰ καὶ σάρπας, φθηνά, πολὺ φθηνά. Καὶ σιγά, σιγά, ἡ σαΐτα καὶ ὁ ἀργαλειός, ἔθρεψαν καὶ ἐμεγάλωσαν τὰ μικρὰ ὀρφανά. Τώρα τὸ μικρὸν δωμάτιον γίνεται μικρὸν ἐργοστάσιον καὶ πωλητήριον μαζή. Εἰς τὰς προθήκας τὰ ὡραῖα καὶ εὐθηνότατα φορέματα διὰ τοὺς χορούς, τὰ ἀραχνοειδῆ καὶ χρυσούφαντα καὶ τὰ φουλάρια, καὶ τὰ πυκνὰ μεταξωτὰ καὶ μανδήλια καὶ γραβάτες καὶ σάρπες. Καὶ ἐνῷ ἀγοράζετε εἰς τιμὰς ἀπιστεύτως εὐθηνὰς ὅ,τι θελήσετε, ἀκούετε κάτι ὡς στεναγμοὺς πολλῶν πουλιῶν μαζὴ καὶ ὡς πέταγμα μονότονον πολλῶν ἐντόμων. Εἶναι αἱ ψυχαὶ ἴσως τῶν μεταξοσκωλήκων, αἱ ὁποῖαι ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μὲ χέρια γυναικεῖα καὶ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν γλῶσσαν τοῦ ἀργαλειοῦ ψάλουν μαζὴ τὸν ὡραῖον ὕμνον τῆς ἐργασίας.

ΔΥΟ ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Δύο νέα περιοδιὰ ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισίν των μαζὴ μὲ τὸ 1903. Ἡ Κριτικὴ τῶν κ. Ἀξιώτη καὶ Λαμπελὲτ καὶ ὁ Νουμᾶς τοῦ κ. Ταγκοπούλου.

Ὁ τίτλος τῆς Κριτικῆς ἐξέπληξεν ὀλίγον. Ἀρά γε εἰς εἰς τόπον, ὅπου ἡ φιλολογία τόσον ἀκόμη εἶναι πτωχὴ εἰς ἐκδόσεις καὶ ἡ τέχνη ἐν γένει τῶν ὡραίων πραγμάτων εἶναι τόσον παρηγκωνισμένη, ἀρά γε ἓν περιοδικόν, σκοποῦν νὰ ἐνθαρρύνῃ ἀλλὰ καὶ νὰ κρίνῃ καὶ νὰ ἀποδοκιμάζῃ τὰ ὀλιγοζήτητα αὐτὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀλλοῦ κυκλοφοροῦν ὡς ψωμὶ καὶ ὡς ἄρτυμα ἀπαραίτητον τῆς ζωῆς, ἀρά γε ἓν τοιοῦτο περιοδικὸν θὰ ἔχῃ τόσην δύναμιν καὶ τόσην ἀντοχὴν καὶ τόσην ζωτικότητα, ὥστε νὰ μὴ προσβληθῇ ἀπὸ τὸ ἴδιον νόσημα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον πάσχει ἡ φιλολογία καὶ ἡ τέχνη εἰς τὴν Ἑλλάδα ;

Ἔπειτα κατ' ἀνάγκην οἱ ὀλίγοι ποῦ θὰ κρίνουν, θὰ στρατολογηθοῦν—ὡς ἄλλως τε ἐστρατολογήθησα—νὰπὸ τοὺς ὀλίγους, οἱ ὁποῖοι γράφουν καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἔργα θὰ ἦσαν ὅπως δήποτε ἄξια κριτικῆς καὶ ἀναλύσεως. Καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι δὲν ἠμποροῦν νὰ κρίνουν τὰ ἔργα των, θὰ κρίνωνται μεταξύ των καὶ κατ' ἀνάγκην, ὡς ἄνθρωποι καλοαναθρεμμένοι καὶ πρὸ παντὸς ὡς *ἄνθρωποι* θὰ ἀναγκασθοῦν νὰ κρίνουν ὑπὸ ὡρισμένας συνθήκας καὶ ὅρους οἱ ὁποῖοι εἶναι ζήτημα—ἂν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνταποκρίνωνταιεἰς τὸν αὐστηρὸν καὶ ἀμερόληπτον σκοπὸν τῆς κριτικῆς.

Αὐτὰς τὰς σκέψεις ἔκαμα ὅταν εἶδα τὸ κομψὸν καὶ καλοτυπωμένον τεῦχος τῆς Κριτικῆς, καὶ αὐτὰς ἐξακολουθῶ νὰ κάμνω καὶ τώρα ἀκόμη ἂν καὶ τὸ δεύτερον ἀρχίζει νὰ μοῦ δίδῃ περισσοτέρας ἐλπίδας ὅτι μὲ ὀλίγην καλὴν θέλησιν καὶ ὀλίγην ἐπιμονήν, ἡ Κριτικὴ θὰ κατορθώσῃ νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν ὡραῖον προορισμόν της.

Ὁπωσδήποτε οἱ δύω νέοι ἱδρυταὶ αὐτῆς εἶναι ἄξιοι ἰδιαιτέρων ἐπαίνων διὰ τὸν ἡρωϊσμόν των καὶ τὴν πίστιν τω εἰς τὴν διεξαγωγὴν ἑνὸς τόσον ὡραίου καὶ τόσον δυσκόλου ἔργου.

Ὁ *Νουμᾶς* εἶναι Ἐφημερὶς μᾶλλον παρὰ περιοδικόν, καὶ δι' αὐτὸ μία κρίσις περὶ Ἐφημερίδος, ἀριθμούσης ἡμερῶν μόνον ζωὴν εἶναι πρᾶγμα δύσκολον. Ἀλλ' ὁ διευθυντὴς τοῦ Νουμᾶ εἶναι γνωστὸς καὶ ἀγαπητὸς εἰς τὸν δημοσιογραφικὸν κόσμον καὶ δι' αὐτὸ τὸ ἔργον του, τὸ ὁποῖον συνδέεται μὲ τὸν τίτλον του, καὶ μὲ τὴν καλὴν ἱστορίαν τοῦ τίτλου αὐτοῦ, δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ ἐπιτύχῃ καὶ νὰ φανῇ χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον καὶ νὰ ἑλκύσῃ ἀναγνώστας πολυπληθεῖς τὴν εὐχὴν τὴν πλέον καλήν, τὴν ὁποίαν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ εὐχηθῇ εἰς μίαν νεογέννητον χαρτίνην ὑπαρξιν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Α.Β. Β. Πύργον. Ἐπιστολή σας μετὰ συνδρ. ἐλήφθη. Θερμὰς εὐχαριστίας. Ἐνεγράφητε. Ἀπόδειξιν λαμβάνετε ἐντὸς φύλλου καὶ φυλάσσετε αὐτήν, διότι σᾶς δίδει δικαίωμα εἰς λαχεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ λάβουν μέρος, ὅλαι ὅσαι θὰ προκαταβάλουν τὴν συνδρομὴν τοῦ ἀρξαμένου ἔτους μέχρι 15 Φεβρουαρίου. Καν Μ. Α. Πειραιᾶ. Ἐλήφθη ἡ συνδρομή σας καὶ 1 δραχ. ὑπὲρ τῆς πτωχῆς προστατευομένης τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» καὶ αἱ σημειώσεις σας περὶ ἰδεώδους συζύγου, αἱ ὁποῖαι θὰ δημοσιευθοῦν προσεχῶς. Ἀπόδειξις ἐντὸς φύλλου. Καν Ρ. Κ. Ἀθήνας. Συνδρομή σας ἐλήφθη Εὐχαριστίας. Καν Ζ. Δ. Α. Κέρκυραν. Συνδρομή σας 902 καὶ 903 ἐλήφθη. Εὐχαριστίας. Ἀπόδειξις ἐντὸς φύλλου.—Δαν Μπ Χ. Ὕδραν. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστίας. Ἀπόδειξις ἀποστέλλεται.—Καν Μ. Γουλανδρῆ Γνωρίσατέ μας τὴν πόλιν εἰς τὴν ὁποίαν μένετε. Δα Εὐ. Π. Μ. Ἰθάκην. Θερμοτάτας εὐχαριστίας. — Καν Α. Γκ. Κέρκυραν. Ἀποστείλατε καθυστ. διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς. — Καν Β. Μ. Σπάρτην. δρ. 15 ἐλήφθησαν. Εὐχαριστίας. — Καν Αἰκ. Ι. Σ, Βῶλον. Ζητούμενοι ἀριθμοὶ ἀποστέλλονται.—Καν Αἰκ. Ν. Ἰγγ. Ἀργοστόλιον. Ζητούμενος ἀριθμ ἀποστέλλεται. — Δας Α. Ε. Φ καὶ Κ. Π. Π. Κέαν. Συνδρομή σας 1902 ἐλήφθη Εὐχαριστίας, Ἀπόδειξις ἀποστέλλεται. Καν Αἰ. Ι. Π. Φαρακλάτα Κεφαλληνίας. δρ. 10 ἐλήφθησαν. Θερμὰς εὐχαριστίας γράφομεν καὶ στέλλομεν ἀπόδειξιν.—Καν Κ. Κ. Νεάπολιν Κρήτης. Ἐλήφθη τὴν ἐπαύριον τῆς ἀποστ. τοῦ δελτ. Εἶχε συμβῆ ταχυδρ. λάθος καὶ τὰ χρήματα εἶχον σταλῆ εἰς τὴν ἐφημ. τῶν «Καιρῶν». Φύλλα καὶ ἀπόδειξις ἀποστέλλεται.—Δα Α. Γ. Ἐνταῦθα. Τί θέλετε τὰ ἀτλάζια, ὅταν τὰ ἐγχώριά μας εἶναι τόσον ὡραῖα καὶ εὐφθηνὰ καὶ κατάλληλα διὰ χορούς. Ἐπισκεφθῆτε τὸ ὑφαντήριον μεταξωτῶν τῆς κ. Δραμιτινοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων ἀρ. 24. Εὑρίσκετε ὡραῖα καὶ εὐθηνὰ πράγματα καὶ βλέπετε ταυτοχρόνως τὸν ἱστὸν τῆς Πηνελόπης ἐν ἐνεργείᾳ. — Καν Χρ. Σ. Βουκουρέστιον Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστίας Ἀπόδειξις ἀποστέλλεται.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Μυαλὰ σάλτσα. Τὰ βράζετε, ἀφοῦ ἀφαιρέσετε τὰς ἶνας μὲ τὸ αἷμα, ἔπειτα ἀφαιρεῖτε τὰ χονδρὰ πετσιά, καὶ τὰ κόπτετε εἰς ὅμοιον σχῆμα μικρὰ τρίγωνα ἢ τετράγωνα καὶ λεπτά. Λυώσατε μίαν καλὴν κουταλιὰν βουτύρου, ἰδιαιτέρως ρίψατε μέσα μίαν μικρὰν κουταλιὰν φαρίνας καὶ ἀναλύσατε μαζή· προσθέτετε μισὸ ποτῆρι ζουμὶ κρέατος, μικρὰ κρομμυδάκια στρογγυλά, τὰ ὁποῖα ἔχετε βράσει ἰδιαιτέρως ὀλίγον ὡς καὶ μανιτάρια ζεματισμένα, ἀλατοπίπερον, ὀλίγον ἄσπρον κρασὶ καὶ ἀφίνητε να βράσουν ἕως ὅτου ψηθοῦν. Ὅταν εἶναι ἕτοιμα, ρίπτετε τὰ μυαλά, νὰ πάρουν μαζὴ δύο βράσες, δένετε τὴν σάλτσαν μὲ αὐγολέμονον 2—3 αὐγῶν καὶ σερβίρετε εἰς τὸ μέσον τὰ μυαλὰ εἰς σχῆμα πυραμιδοειδές, γύρω γύρω μίαν ἅλυσιν μικρὰ κρομμυδάκια, γύρω ἄλλην ἅλυσιν μὲ τὰ μανιτάρια, κομμένα εἰς τὸ ἴδιον σχῆμα καὶ εἰς τὰ χείλη τῆς πιατέλας σειρὰν ψωμὶ τιγανισμένο μὲ βούτυρο καὶ κομμένο εἰς σχῆμα γλώσσης φεστονίου. Μὲ τὴν ἄσπρην σάλτσαν τὴν ἀρκετὰ πυκτήν, σκεπάζετε κατὰ προτίμησιν μόνον τὴν πυραμίδα τῶν μυελῶν. Ἠμπορεῖτε τὸ πιάτο αὐτὸ νὰ τὸ παρουσιάσετε ὡς ἐντράδα εἰς τὸ ἐπισημότερον γεῦμα.